

PARTER**Sökande**

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT**Betalningsskyldighet till staten**

AA ska betala en sanktionsavgift om 70 000 kr.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift om 80 000 kr för den påstådda överträdelse som framgår av bilaga 1.

AA har bestritt yrkandet.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Finansinspektionen har anfört i huvudsak följande. Ärendet inleddes genom att Finansinspektionen fick in en s.k. STOR-anmälan från handelsplatsen Nordic Growth Market NGM AB avseende **AA**. Anmälan föranleddes av att handelsplatsen hade observerat ett avvikande handelsmönster. I anmälan angavs **AA** s personnummer och kund-ID samt att han är kund hos Nordea. Av anmälan framgick att **AA** den 13 augusti 2020 handlat en aktie i Preservia Hyresfastigheter AB till en prislimit om 0,878 kr. Därigenom etablerades öppningspriset den aktuella dagen och priset höjdes med 9,8 procent i relation till föregående handelsdags stängningspris. **AA** lade sedan en säljorder med en volym om 12 774 aktier till en prislimit om 0,874 kr. Den säljorden motsvarade hela hans då innehavda volym i Preservia Hyresfastigheter AB. **AA** handlade sedan återigen en aktie i Preservia Hyresfastigheter AB till en prislimit om 0,80 kr. Därigenom höjdes priset med 4,7 procent i relation till närmast föregående transaktion. **AA** makulerade sedan sin liggande säljorder och ersatte den med en ny säljorder om 12 774 aktier till det justerade priset 0,79 kr. Volymen omsattes till det angivna priset. **AA** stod för 62 procent av volymen och omsättningen den aktuella dagen. **AA** s återstående aktie i Preservia Hyresfastigheter AB såldes med förlust dagen efter.

AA s köp om en aktie har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

AA har anfört i huvudsak följande. Han hade vid det aktuella tillfället bara hållit på med aktiehandel i en eller två månader. Det har ibland varit fel på Nordeas

plattform på så sätt att han inte har kunnat köpa aktier. Han testade därför att köpa en aktie för att se om plattformen fungerade. Han valde sedan att sälja av allt eftersom det var något fel på plattformen. Han paniksålde och ville bara bli av med allt. Han hade inte för avsikt att manipulera och hade aldrig hört talas om att man inte får köpa en aktie. Han förlorade 6 000 kr för att plattformen inte fungerade. Kursen för den aktuella aktien kan svänga med upp mot 20 procent under en dag.

HANDLÄGGNING OCH BEVISNING

Målet har avgjorts efter huvudförhandling.

Vid huvudförhandlingen har **AA** hörts. Finansinspektionen har som skriftlig bevisning åberopat avsluts- och orderlistor, utdrag avseende stängningspris samt NGM:s handelsregler. Syn har hållits på en mobilfilm samt en bild som **AA** har åberopat som bevisning.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid marknadsmanipulation återfinns dels i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (marknadsmissbruksförordningen), dels i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

Av artiklarna 12.1 a och 15 i marknadsmissbruksförordningen framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Det krävs inte uppsåt eller oaktsamhet för att

det ska vara fråga om en överträdelse. Det krävs inte heller att den som sanktionsavgiften riktas mot har gjort en vinst på sina transaktioner.

Från förbudet mot marknadsmanipulation har det i artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen gjorts ett undantag för fall där det är visat att transaktionen utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel 13. Det är Finansinspektionen som i egenskap av behörig myndighet kan etablera godtagen marknadspraxis. Finansinspektionen har dock inte använt den möjligheten och undantaget är därför inte möjligt att tillämpa.

Enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen finns dock möjlighet att avstå från ett ingripande om överträdelsen är ringa, ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl. Av förarbetena framgår att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade. Vidare framgår att en överträdelse kan vara ursäktlig om det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende. Särskilda skäl kan exempelvis föreligga om den som har överträtt marknadsmissbruksförordningen är underårig och det förefaller orimligt att besluta om en sanktion mot denne. (Prop. 2016/17:22 s. 391–392.)

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av subjektivt ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas. Avslutningsvis ska hänsyn tas till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som personen eller någon annan har gjort till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15 och 16 §§ samt 18 § kompletteringslagen.)

Sanktionsavgiften för överträdelser i form av handel med små volymer som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan, s.k. enpetare, ska som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. Vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter utgör en sanktionsavgift om 70 000 kr normalbelopp. (Se NJA 2020 s. 858 ”Enpetarna” I–III, p. 20–22.)

Ska AA åläggas sanktionsavgift?

Det är genom den bevisning Finansinspektionen lagt fram samt genom AA s egna uppgifter utrett att han genomfört de aktuella transaktionerna på det sätt som Finansinspektionen gjort gällande.

Tingsrätten konstaterar att det av utredningen framgår att de två köp om vardera en aktie som AA utfört resulterat i prishöjningar om 9,8 respektive 4,7 procent i relation till föregående handelsdags stängningspris respektive närmast föregående transaktion. Vidare har AA i nära anslutning till köpavsluten placerat säljordrar avseende hela sitt innehav. Det har inte framkommit att AA haft något egentligt kommersiellt intresse att vidta transaktionerna på det beskrivna sättet. Tillvägagångssättet talar enligt tingsrättens mening för att syftet med transaktionerna i stället har varit att höja aktiekursen för att direkt därefter få till stånd en försäljning till en högre kurs. Vad AA uppgett om att Nordeas plattform inte fungerat, att han därför testade att köpa en aktie och därefter paniksålde hela sitt innehav förändrar inte den bedömningen. Transaktionerna och prishöjningarna har utgjort en signal till marknaden om ett intresse för de aktuella aktierna som inte motsvarats av ett faktiskt ökat intresse. Det är därför klarlagt att transaktionerna har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. AA s agerande har därmed utgjort marknadsmanipulation.

Som konstaterats ovan krävs varken oaktsamhet eller uppsåt för att det ska vara fråga om marknadsmanipulation. Det AA anfört om att han inte kände till att det aktuella agerandet inte var tillåtet och att han agerade utan avsikt förändrar därför inte tingsrättens bedömning att det varit fråga om marknadsmanipulation. Bedömningen förändras inte heller av vad AA i övrigt anfört till stöd för sitt bestridande.

Med hänsyn till antalet transaktioner och de prishöjningar som skett kan överträdelsen inte betraktas som ringa eller ursäktlig. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som talar för att det finns särskilda skäl att avstå från ingripande. AA ska därför betala en sanktionsavgift.

Till vilket belopp ska sanktionsavgiften bestämmas?

Tingsrätten konstaterar att det varit fråga om två kurspåverkande köp om en aktie vardera under en och samma dag. Transaktionerna efterföljdes i båda fallen av att AA lade säljordrar avseende hela sitt aktieinnehav i bolaget. Utredningen visar dock inte att transaktionerna lett till vinst för AA eller någon annan. Det framgår inte heller att AA tidigare varnats för liknande beteende eller att det föreligger några andra särskilda omständigheter som påverkar graden av ansvar. Nu anförda omständigheter talar för att sanktionsavgiften ska bestämmas till normalbeloppet, dvs. 70 000 kr. Genom sitt första köp etablerade AA aktiens öppningspris den aktuella dagen. Tingsrätten anser dock inte att det tillräckligt motiverar den höjning av sanktionsavgiften som Finansinspektionen gjort gällande. Tingsrätten anser vidare inte att det som framkommit om AA s finansiella ställning innebär att den kan anses så påtagligt svag att sanktionsavgiften ska sänkas. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten därför att sanktionsavgiften ska bestämmas till 70 000 kr.

- - -

Fortsatt sekretess ska inte gälla för de uppgifter som vid huvudförhandlingen lagts fram bakom stängda dörrar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 3 maj 2022. Prövningstillstånd krävs.

Malou Lindblom